

963 כי תבוא

כניסת השבת: 18:31

יציאת השבת: 19:21

רבנו תם: 20:06

ע"פ אופק ת"א

כ' באלול התשפ"ה

טוב העלון השבועי להסות בה'

המבחן של ראש השנה

לבדי? כשבעל הדירה לא סיפק לך את מה שהוא התחייב - האם כעסת וצעקת עליו או שידעת שהוא רק שליח שלי לנקות אותך מעוונותיך? האם כאשר בני ביתך זעמו עליך והכפישו אותך, האם זכרת שזה אני, אביך, האוהב אותך ושולח לך את בני משפחתך לטהר אותך מלכלוכים שהצטברו על הנשמה שלך?!

אם לא התרגשת מכך, והרמת את העיניים אליי: "רבנו של עולם, זה מה שאתה מביא לי - אז זה הכי טוב, ואני יודע שזה רק אתה. זה לא השכן ולא הבוס בעבודה שאמר לי מילים קשות. זה חסדים גמורים שלך להציל אותי מדברים קשים אחרים".

אם דיברת כך, אז הביטחון שלך בי במצב מעולה, ואתן לך כלים אדירים לכל השנה, כדי שתמשיך לבטוח בי: תהיה בריא ולא יהיה לך אפילו צינן קל. לא תחסר לך פרנסה ותראה במו עיניך שאני מפרנס אותך. ומדוע? "כי בי חשק ואפלטוהו. אשגבהו כי ידע שמי" - האדם הזה חושק בי, הוא רוצה לראות שזה רק אני..."

- המשך בעמוד 3 -

"היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולם" - כלולו נעמוד בעוד עשרה ימים למשפט אצל בורא עולם על מעשינו בשנה האחרונה, ובמשפט הזה יחליט בורא עולם מהם הכלים אותם נקבל לשנה הבאה: כמה בריאות נזכה לשנה הבאה, כמה פרנסה נקבל למסע של שנת התשפ"ו, כמה ימים ורגעים של שמחה יהיו לנו - הכל יוחלט בעוד עשרה ימים לצורך מילוי תפקידנו בשנה הבאה עלינו לטובה.

כיצד ידע האדם אם הוא מוכן למשפט בראש השנה? מה עיקר הבדיקה והמבחן שבדק אותנו ה' ביום הדין?

הבה והקשיבו לדברים הנדירים של הגאון הגדול, הרב אהרון קוטלר זצ"ל, ראש ישיבת ליקווד בארה"ב (שמונתה 5,000 תלמידים) ונשיא מועצת גדולי התורה בארה"ב, בספרו 'משנת אהרון': **"ומכיוון שמידת הביטחון בה' היא היסוד, הבסיס וההתחלה של כל התורה והמצוות, והיא תכלית הכל, לכן, היא עיקר השפיטה והבחינה של האדם בדין בראש השנה"**. אומר הרב אהרון קוטלר זצ"ל: כל מה שה' הביא לנו תורה ומצוות, זה כדי שנתחבר אליו, נכיר אותו ונבטח עליו, נסמוך עליו שהוא יתברך עושה הכל לבדו, ונדע שהכל לטובתנו. אין חכמה לעשות את פקודות המלך בלי להכיר את המלך ולהאמין בו. וכמו שכתב הגאון מוילנא: **"עיקר נתינת התורה לישראל הוא כדי שישמחו בטובתו בה', לפי שעיקר הכל הוא הביטחון השלם, והוא כלל המצוות"**. התורה נועדה שנתחבר אל ה', נותן התורה. המצוות נועדו שנזכור אותן וע"י כך נבטח בו ונאמין שהכל זה הוא לבדו, **וכיוון שזה העיקר - הבדיקה והמבחן בראש השנה של כל אדם, זה: כמה בטחת בי בשנה האחרונה**.

כיצד הגבת שהבדיקות מהרופא היו לא שגרתיות? האם איבדת עשתונות ונשברת או שידעת שאני עושה זאת

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. גבריאל בן סמינה. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. אסתר בת מויל. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רוזה. אבלין עדינה בת פרחיה. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרון אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נוהה ויוסף. יעקב בן שמחה. טליה מרים בת דינה וחיים.

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. דניאל בן ציפורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה רות בת מרים הי"ו. ינון בת רחל.

זש"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מויל. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה. זיווג הגון: אודליה וניר בני ציפורה.

סגולות וישועות

הרב יוסף חיים אוהב ציון שליט"א

כתב בספר 'מועד לכל חי' למרן הגאון רבי חיים פלאג'י (סימן י"א אות י"ד): "נראה לעניות דעתי, כי טוב לאדם להפריש את כספי המעשר שיש לו, בחודש אלול. מפני שמצינו במדרש כי גזירת המן הרשע לא חלה בראש חודש אלול מפני שיש להם לישראל זכות של נתינת מעשר בהמה הנעשית בחודש אלול, ואותה נתינת מעשר הגנה שלא יפול הגורל והגזירה של המן בחודש אלול, ומי שיתן מעשרות בחודש זה - יהא לו להגנה.

ומכל מקום, הגם שאין לכולנו מעשר מהבהמה, טוב להפריש מעשר כספים בימים אלו, ובפרט שהוא סוף השנה ויכול לחשב כמה הכנסים והוציא כל השנה כולה, ועל ידי המעשרות שהיא נתינת צדקה, זוכה שתגין עליו כתריס מפני הפורענות ביום הדין, ותהיה לו זכות יותר אשר תכריע אותו לטובה ובזכות כך יחתם בספר פרנסה וכלכלה וחיים טובים.

ועוד שחודש זה שייך לשבטו של זבולון (ספר עמודי שמים) אשר היה מחזיק לומדי תורה, ועל ידי שיאחז במעשהו של זבולון בחודש אלול לעשות צדקה עם עמלי תורה, תעמוד לו הזכות.

הלכות והליכות

דינים ומנהגים לימי הרחמים והסליחות

שאלה: מתי נכון לאכול את הסימנים בראש השנה? והאם לומר את ה'יהי רצון' לפני הברכה או לאחריה?

תשובה: מקדשים ונוטלים ידיים כרגיל, לאחר נטילת ידיים לסעודה יברך על הפת ויאכל לפחות כזית (27 גרם) פת, ורק לאחר מכן יעשה את סדר הסימנים לסימן טוב (לא יעשה סדר הסימנים קודם נטילת ידיים, שלא יכנס לחשש ברכה אחרונה).

יש הנוהגים לומר תחילה את ה"יהי רצון" ואח"כ מברכים על הפרי, אך מנהגנו הוא כך: קודם יברך על הפרי ויאכל מעט ורק אח"כ יאמר את נוסח ה"יהי רצון" וימשיך לאכול הפרי.

יזהר אדם שלא לכעוס בראש השנה, כמו בכל השנה רק שבראש השנה אין זה סימן טוב לכעוס, ולכן לא יקפיד על שום דבר בראש השנה, אלא יהיה שמח ורגוע.

נוהגים ללמוד משניות "ראש השנה" בסעודה או כל דבר תורה שמבין, והעיקר לא לבזבז יום קדוש זה בהוללות ושחוק הבל, אלא יהיה שמח בדברי תורה. ויזהר שלא לדבר בדברי חולין.

מקדשים בסעודה ומברכים שהחיינו בשני הימים הטובים של ראש השנה, ואף בליל יום טוב שני מברכים שהחיינו בקידוש, וטוב להניח לפניו פרי חדש כדי לברך שהחיינו בקידוש (אך לא על הפרי), ואם אין מצוי לו פרי חדש אף על פי כן יברך שהחיינו בקידוש.

הכח של יום הדין

למרן הרב שטיינמן זצ"ל על אחד הבחורים בישיבה, שהינו מצוין בכל מיני מעלות טובות, אלא שהוא אינו מסוגל לוותר, אלא הינו עקשן גדול העומד על שלו.

אמר לי מרן הרב שטיינמן זצ"ל: "עצה טובה ממני - תיגש לבחור ותגיד לו שלא יתחתן!.. אם הוא לא יודע לוותר אז לבסוף הוא יתגרש וחבל. הוא רק יאמלל את אשתו והוא יהיה אומלל. עדיף שישאר רווק עד שהוא ילמד לוותר, ורק אחר כך הוא יוכל להתחתן".

היה פעם בחור בישיבה, אבא שלו היה ראש ישיבה, ובאותה תקופה היו לו הרבה אחיות מבוגרות מצוינות ממש שלא מצאו את זיווגם, כאשר הגיל שלהן נשק לשלושים והישועה לא נראתה באופק. הוא בא לשאול את מרן הרב שטיינמן זצ"ל מה לעשות. אמר לו הרב: "אני יודע על סגולה הכתובה בתורה: 'ויזכור אלוקים את רחל ויפתח את רחמה', מה זכר ה' שזיכה אותה בילדים אחר שנים? זכר סימנים שמסרה לאחותה. אמר הרב: "רואים שאם מוותרים, הקב"ה לא נשאר חייב והוא פועל ישועות לאדם מעט הטבע". אין כח יותר גדול ליום הדין מאשר הוויתור אחד לשני!.

באחת השנים, אריגנו כמה יהודים טובים כנס תשובה גדול לקראת ראש השנה. המארגנים ניגשו אל מעונו של מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל, ושאלוהו: על מה ראוי לדבר בכנס? על מה לעורר רגע לפני יום המשפט?

תשובתו של הרב היתה חד משמעית: "מידת הוויתור זה הדבר החשוב ביותר, ושידברו על כך, יש בזה הרבה בדברי חז"ל". אלא שאז הוסיף ואמר: "אבל יש לדעת שכאשר מתנהג בוויתור, יש פעמים שאסור לוותר, והכוונה לרוחניות - ברוחניות אין לאדם לוותר על הנשמה שלו, על הנצח שלו. אך בענייני העולם הזה, הוויתור הוא החשוב ביותר, ויועיל הרבה ליום הדין".

כוונת הדברים היא שברוחניות, על האדם לא לעשות לעצמו הנחות, כיוון שזהו עיקר החיים. על האדם להשקיע, להתקדם ולא להרפות מההתקדמות הרוחנית.

עם זאת, בעניינים הנוגעים לעולם הזה, כגון כסף, כבוד, נוחות ועוד - "הוויתור הוא החשוב ביותר, ויועיל הרבה ליום הדין".

סיפר הרב חזקיהו מישקובסקי שליט"א: "פעם סיפרתי

המבחן של ראש השנה

שזה הוא, או שאני מנסה בכח לשנות את המציאות ומסרב לקבל את רצון ה'. אם אני מנסה להיכנס לעבודה בכל הכוח, למרות הסירובים והדחיות - סימן שאני מפספס את רצונו של בורא עולם ממני. השתדלות צריך, אך מתוך רוגע ועיניים למעלה!.

כותב הזוהר הקדוש (תצוה): **"ביומא דראש השנה דאיהו יומא דדינא, דלאו איהו אלא לאינון דלא נטלו מיכלא דאסוותא (דמיהמנותא)".** **תרגום: יום ראש השנה הוא יום הדין, הינו רק לאותם שלא אוכלים לחם האמונה.** מבארים המפרשים, כי בפסח יש לאכול מצה שהיא לחם האמונה, להאמין שהגם שהבצק לא החמיץ, הכל זה ה' לבדו. וכאן כותב הזוהר שהמשפט הנעשה בראש השנה, הוא לאלו שלא אכלו כל השנה את לחם האמונה, שלא חיו ע"פ האמונה והביטחון בה', אלא כעסו, הצטערו וחשבו שהם מנהלים את העולם.

מגיע מלך העולם בראש השנה ואומר: "אתה מאמין שאני המלך?! אז איך התנהגת כל השנה? הבנת שאני המלך ששלח לך את השמחות והבעיות? שהבוס הוסיף במשכורת, לא הפסקת להחניף או שהודת לי מכל הלב, והודת גם לבוס בצורה רגועה כהכרת הטוב? האם שהחשבון בנק היה במינוס האשמת את המשפחה וניסית לנהל את העולם בעצמך! או שהרמת עיניים לשמיים והבנת שאני הכנסתי אותך למצב הזה". (מכובן שצריך השתדלות, אך אינה הקובעת)

הרב מאיר יעקב שכטר שליט"א סיפר: "ראש ישיבת לובלין, רבי שמואל שפירא זצ"ל נהג לעשות תיקון חצות כל לילה. באחת התקופות בחייו, היה חי בצמצום ובקושי רב. היו לו בבית 2 חדרי שינה, וילדים רבים שחלקם לא הרגישו טוב... המשיך בעמוד 4 -

שמע זאת רבי אלימלך ואורו עיניו, מיד הוא פצח בריקוד של שמחה עם רבי זושא אחיו ואמר: **"רבונו של עולם, אם הבאת אותי למצב הזה, אזי שזה רצונך, ולכן אני מודה לך ושמח בכך!"**, וכך שרו ורקדו.

לאחר כמה דקות, שמע אחראי בית הסוהר קולות צהלה וריקודים מאחד התאים. הוא התקרב וראה את האחים הקדושים רוקדים ושמחים, ואמר: "אני מבין שאתם שמחים בגלל מי השופכין (הצרכים), ולכן,

אני מעביר אתכם מיד לתא נקי אחר, כדי שלא תהיה לכם סיבה לשמוח ולרקוד". תוך רגעים ספורים הם הועברו לתא נקי עם ריח טוב, וחזרו ללמוד תורה ולהתפלל בשמחה.

כי כשזוכים להבין שהמצב שלי כעת, זה רצון ה' ולא אחרת. ובמקום לבכות ולהצטער מדוע אני במצב כזה, נשנה את ההסתכלות להבין את השיר המדובר בימים אלו: **"ככה ה' רצה - יותר טוב לא תמצא. כי אין לחץ, ואין דאגה - הקב"ה מנהל את ההצגה"**. אם זה רצונך אבא בשמיים - אני שמח ואעשה זאת באהבה.

אדם ממחר לחתונה או פגישה, ולפתע הוא נתקע בפקק - כעת ה' מנסה אותי, הוא רוצה לראות אם אצא מהכלים ואכעס על הנהגים האיטיים או שאאמין שזה הוא לבדו מעכב אותי, לטובתי! האם אני בוטח

האדם הזה יודע שבכל קושי - אני מסתתר, אז יתקיים בו ההמשך: **"יקראני - ואענהו. עמו אנכי בצרה. אורך ימים אשביעהו, ואראהו בישועתי"**. כמה ברכות אדירות של שמירה וברכה, בגלל מה? - הוא יודע שהכל זה שמי, זה אני לבדי ולא הילד ששבר לו את הכלי בבית שהוא כה אוהב, זה לא החבר בעבודה שהתייחס לא יפה, ולכן הוא נשאר רגוע ושמח.

מספרים על האחים הקדושים רבי אלימלך מליז'ענסק ורבי זושא מאניפולי, כי יום אחד, הכניסו אותם השלטונות לכלא. מנהל בית הסוהר הכניסם לחדר קטנטן, אשר היו בו מי שופכין (צרכים). הריח היה נורא, וע"פ ההלכה יש איסור להתפלל, ללמוד ולהרהר בדברי תורה במקום שכזה.

מיד כשראה זאת רבי אלימלך, הוא החל לבכות ולהצטער. "מדוע אתה בוכה אחי?", שאלו רבי זושא. "איך לא אבכה, והניחו אותנו במקום שאיננו יכולים לעבוד את ה'", אמר רבי אלימלך, "לא לימוד ולא תפילה, ואף לא מחשבה של קדושה - האם יהודי יכול להתקיים במצב שכזה?". השיבו רבי זושא ואמר: "אחי היקר, מי הכניס אותנו לכאן? וכי השלטונות? אין זה אלא ה' יתברך לבדו! ואם הוא הכניס אותנו הנה בתנאים הללו, הרי שהוא מצווה אותנו במצב הזה שלא להתפלל, ללמוד או להרהר בדברי תורה. וכעת תאמר לי בבקשה: אם זה רצון ה', וכי לא נקיים זאת בשמחה? ומה עוד, שזו מצוה נדירה ביותר, שהרי אין כמעט רגע פנוי שה' לא רוצה שיהודי ילמד או יתפלל, ואם הוא דורש מאיתנו כעת לא ללמוד או להתפלל, הרי שזו מצוה נדירה, ועלינו לעשות את המצוה בשמחה כה גדולה, כאדם הזוכה לעשות מצוה נדירה: כברית מילה, פדיון פטר חמור וכדו'. לכן, נרקוד ונשמח לעשות רצון ה' שלא ללמוד או להתפלל!"

המבחן של ראש השנה

בית המקדש". הם פנו אליהם וביקשו שישבו לעבודתם, אלא שהם סירבו. הכפילו להם חכמים את שכרם ומיד הם הסכימו ושבנו לעבודתם ויצרו חלות חמות וטריות, כמו שרק הם יודעים לעשות.

מסיימת הגמרא במסקנת הדברים: **"אמר בן עזאי: בשמך יקראוך, בקומך ישיבוך, משלך יתנו לך, ואין אדם נוגע במוכן לחברו כמלא נימה".** מפרש רש"י: ממעשה זה שביקשו חכמים לדחותם ממקומם ולא יכלו אתה למד כי 'במקומך ישיבוך'.

כלומר, אף אחד לא יכול לקחת לך את המשרה שלך, גם אם הגיע עובד חדש מוכשר וחכם ממך, כי מהשמיים כל אחד יש לו את השליחות, התפקיד והמקום שמיועד לו, בלי קשר לכישרון והצלחה.

ממשיך רש"י: **"בשמך יקראוך - לא ידאג אדם לומר פלוני יקפח פרנסתי, כי על כרחך בשם יקראוך לבא ולשוב במקומך".** לא רק שבית אבטינס לא הפסידו את פרנסתם, אלא הכפילו להם את שכרם, כי הפרנסה שצריכה להיכנס לך החודש - אף אחד לא יוכל להוריד ממנה, וכולם שליחי ה' להביא לך את פרנסתך.

איזה כיף זה לחיות באמונה, שגם אם פיטרו אותך מהעבודה, אתה יודע שהפרנסה והמזון שלך לא תלוי בבשר ודם, אלא רק מנסים אותך מהשמיים לראות אם תבטח בה'.

"גם כל קוץ לא יבשו" - מי שבוטח בי הוא שמור, הוא לא יבוש ולא יכלם, כי זה עיקר טעם נתינת התורה והמצוות לישראל, וזה עיקר המשפט!

הגמרא (יומא) מספרת על משפחה בעם ישראל שנקראה 'בית אבטינס'. לאותה משפחה היה כישרון ייחודי שידעו לאפות את 'לחם הפנים' בבית המקדש. בהכנת הלחמים היה סוד גדול שהלחם לא היה מתעפש אחר זמן רב, אלא תמיד היה נשאר נאה וטרי, כרגע יציאתו מן התנור.

פנו חכמים למשפחת אבטינס וביקשו מהם שילמדו אותם את הסוד בכדי שבהמשך הדורות יוכלו לשמור את החלות במקדש בצורה

טריה ונאה. להפתעתם של חכמים, משפחת אבטינס סירבו לשתף את הסוד לשאר העם. ראו זאת חכמים ופיטרו אותם, ובמקומם הביאו אומנים גדולים מהעיר אלכסנדריה שבמצרים לעשות חלות מיוחדות. הם נתנו לאומנים החדשים משרה עם הכנסה גבוהה, אלא שאלו לא הצליחו לאפות את לחם הפנים כמו בית אבטינס, ולאחר כמה ימים הלחם העלה עובש והתיישן.

אמרו חכמים: **"אין ברירה, חייבים להחזיר את בית אבטינס לעבודת**

בכל לילה בחצות, היה מקפיד הרב לומר תיקון חצות, אלא שבאותה תקופה, היה מטפל בילדיו החולים ופיספס כמה פעמים את אמירת תיקון חצות.

כשהוא ראה את פליאת מקורביו בעניין, הוא אמר: **"יש כאלו שהקב"ה מבקש מהם שיעסקו בתיקון 'רחל' ותיקון 'לאה' אשר מעלתן גדולה, ואצלי הקב"ה רוצה שאעסוק בתיקון 'שרה' ותיקון 'פייגה', שתי בנותיי שאינן מרגישות טוב ועליי לטפל בהן - זה רצון ה' ממני, כמו אמירת תיקון חצות של אדם אחר".**

אני בוחר ברצון של ה', במצב שהוא הניח אותי, ולא לפי שאני רוצה ורגיל. זה ביטחון בה' - אני הולך אחר כך בעיניים עצומות, ואם ככה אתה רוצה - אני מקבל בשמחה.

כותב המדרש (ילקוט תהלים תשי"ט): **"רבי אליעזר ורבי תנחום בשם רבי ירמיה: אפילו רשע ובוטח בה' - חסד יסובבנו".** אפילו אם הרשיע האדם במעשיו, אך יש בליבו ביטחון חזק בה', שכל מה שהוא מביא לו זה לטובתו, וממנו בלבד - ה' מקיף אותו בחסדים גמורים ומציל אותו!.

וכן כתב רבנו בחיי (סוף פרשת עקב): "ומי האיש הירא ושם ה' מבטחו - ינצל מן הצרה, אע"פ שהיתה ראויה לבא עליו. וכן שלמה המלך מזהיר את האדם על מדת הבטחון (משלי כט, כה): "חרדת אדם יתן מוקש, ובוטח בה' ישוגב".

רק להבין כי אדם המקבל על עצמו קבלה לשנה החדשה - ללמוד בכל יום 5 דקות בשער הביטחון של רבנו בחיי - כיצד הוא שמור בדין!.

החידה השבועית !?
היכן ראינו שבית הדין מקבל עדות מבעל חיים?
ושוב סוגנו טאולט לא
סוגנו טאולט סוגנו טאולט
טאולט טאולט טאולט טאולט

ההקדשה המרכזית
העלון מוקדש לרפואה והצלחה: שולה בת עיישה, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, רימה בת רינה. יעקב בן עזיזה. זיווג הגון: הדסה רעות בת זהבה, תהילה בת עופרה, תהילה בת הדסה, צופיה בת עדנה, ירן בת חוה. לעילוי נשמת: דבורה בת חנום יוכבד.

זכויות בחודש אלול!
תרמת לעלונים וזיכית אלפי יהודים להתחזק בשולחן השבת ולזכות ב"ה בשנה טובה!

חשבונו בנק העלון טוב לחסות בה':
בנק פאני (52) סניף 188. חשבון 58-74
לכתוב בהערות: עבור עלון טוב לחסות בה'
ניתן לקבל החזר מס על כל תרומה ע"פ סעיף 46